

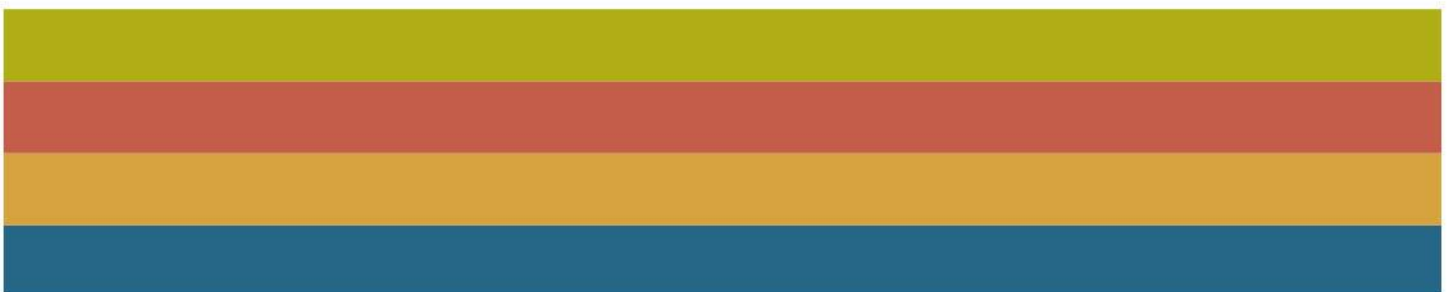

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Varkenshouderij Steeghoek 4-6 te Sevenum

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

13 april 2016 / projectnummer: 3081

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

M.A. Haenen-Bussemakers wil de varkenshouderij aan de Steeghoek 4-6 te Sevenum uitbreiden zodat er circa 2.200 zeugen en 8.200 gespeende biggen kunnen worden gehuisvest. Door deze uitbreiding zal het bedrijf ongeveer in omvang verdubbelen. Om dit mogelijk te maken moeten onder andere de omgevingsvergunning en het bestemmingsplan worden aangepast. Ter onderbouwing van een besluit daarover zijn de milieugevolgen onderzocht in een MER. De gemeente Horst aan de Maas heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna 'de Commissie'¹) gevraagd het MER² te toetsen. Naast het MER heeft de Commissie ook het ontwerpbestemmingsplan ontvangen. In dit advies spreekt ze zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Het MER beschrijft een aantal alternatieve combinaties van maatregelen waarmee de uitbreiding van de varkenshouderij kan worden gerealiseerd en tegelijkertijd de hinder voor de omgeving wordt teruggedrongen. Zo is in beeld gebracht hoe de geurhinder in de omgeving van het bedrijf en de ammoniakdepositie op daarvoor gevoelige natuur wijzigen als het aantal dieren toeneemt. Naar het oordeel van de Commissie zijn daarbij twee fouten gemaakt:

- De milieueffecten van de alternatieven voor de bedrijfsuitbreiding worden vergeleken met de zogenaamde 'referentiesituatie'. Die referentie is afgeleid uit de huidige bedrijfssituatie, die op een aantal punten sterk afwijkt van wat volgens de vergunning is toegestaan. Bij het maken van die afleiding dienden activiteiten die niet in overeenstemming zijn met de vergunning, buiten beschouwing te worden gelaten. Dat is niet gebeurd.
- Bij het uitvoeren van de berekeningen voor ammoniak is gebruikgemaakt van verouderde emissiefactoren. Om de gevolgen van de voorgenomen uitbreiding voor de emissie en depositie van ammoniak te kunnen beoordelen, moeten alle berekeningen worden gebaseerd op actuele emissiefactoren.

Dat alles leidt ertoe dat niet duidelijk is hoe omvangrijk (de verschillen tussen) de actuele en toekomstige geurhinder en ammoniakemissie zullen zijn. **Naar het oordeel van de Commissie zijn dit tekortkomingen die moeten worden opgeheven, wil de gemeente Horst aan de Maas het milieubelang volwaardig kunnen meewegen bij een besluit over de omgevingsvergunning voor de varkenshouderij en over de wijziging van het bestemmingsplan.**

De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen en pas daarna een besluit te nemen.

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies.

² In de gegeven situatie is sprake van een gecombineerd plan- en project-MER omdat zowel het bestemmingsplan als de omgevingsvergunning worden gewijzigd.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij een besluit over het voornemen.

2.1 Referentiesituatie

Om te bepalen in welke mate een milieueffect toe- of afneemt als een bepaald project wordt uitgevoerd, moet de situatie die zich voordoet na realisatie van dat project, worden vergeleken met de zogenaamde referentiesituatie. Voor het plan-MER is de referentiesituatie de huidige, feitelijke bedrijfssituatie voor zover die past binnen de grenzen van de vergunning, met daaraan toegevoegd die ontwikkelingen die met zekerheid in de omgeving van de projectlocatie zullen plaatsvinden (de zogenaamde 'autonome ontwikkeling'). In het kader van de toepassing van de Natuurbeschermingswet (1998) is de referentiesituatie echter anders. Om te kunnen beoordelen of aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden door het voornemen is uit te sluiten, moet worden vergeleken met de huidige, feitelijke situatie, althans voor zover die past binnen de grenzen van de vergunning.

In het MER is de referentie niet op de juiste wijze bepaald. Daar is gebruikgemaakt van de huidige, feitelijke situatie³, die echter op het punt van gerealiseerde dierplaatsen per diercategorie afwijkt van de situatie die in 2001 is vergund.⁴ Uit de informatie verkregen tijdens haar bezoek aan het bedrijf⁵ heeft de Commissie namelijk geconcludeerd dat zowel de inrichting van de stallen als de wijze waarop ze worden gebruikt, op een aantal punten afwijkt van datgene wat is vergund. Daarbij ontbreekt het de Commissie overigens aan informatie om te kunnen beoordelen of de beschikbare ruimte wel volledig kan worden benut.

Naar het oordeel van de Commissie moet voor de referentiesituatie worden uitgegaan van die onderdelen van het bedrijf die zijn ingericht en worden gebruikt in overeenstemming met de vergunning. Welke onderdelen dat zijn en wat dus de feitelijke situatie is, is onvoldoende duidelijk. Het MER moet dat inzichtelijk maken en dat deel gebruiken voor het vaststellen van de milieueffecten van de referentiesituatie.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER de milieugevolgen van het legale deel van de huidige, feitelijke situatie in beeld te brengen.

---

³ In het MER is deze situatie gecorrigeerd voor het ontbreken van voorgeschreven emissiebeperkende maatregelen. Op grond van de uitspraak van de Raad van State inzake de Nb-wet-vergunning van een veehouderij in Deurne (201309729/1/R2), moet worden geconcludeerd dat vergunde rechten niet eerst moeten worden gecorrigeerd voor het Besluit huisvesting.

⁴ Wel zijn alle vergunde gebouwen gerealiseerd.

⁵ De Commissie heeft op 23 februari het bedrijf bezocht om inzicht te krijgen in de actuele situatie en om het voornemen te bespreken met het bevoegd gezag, de initiatiefnemer en zijn adviseur.

2.2 Gebruik actuele emissiefactoren

In het MER en de Passende beoordeling zijn verouderde emissiefactoren⁶ gebruikt om de effecten van de ammoniakemissie vanuit het bedrijf in beeld te brengen. Om als basis te kunnen dienen voor een besluit, dient het MER gebruik te maken van de emissiefactoren die gelden op het ogenblik van besluitvorming, tenzij actualiseren van het MER geen consequenties heeft voor het besluit. Het is evenwel onduidelijk welke gevolgen het aanpassen van de emissiefactoren zal hebben voor de omvang van de ammoniakemissies in de vergunde en de referentiesituatie en voor de verschillende alternatieven. Gebruik van andere emissiefactoren kan verder consequenties hebben voor de onderlinge relatie tussen de verschillende bedrijfssituaties die in beeld zijn gebracht. Bijgevolg is ook onduidelijk in hoeverre nog maatregelen nodig zijn om effecten terug te dringen. Dit klemmt temeer omdat ook niet de juiste referentiesituatie is gebruikt (zie paragraaf 2.1 van dit advies).

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER de ammoniakemissies en de effecten daarvan opnieuw te berekenen op basis van de nieuwste emissiefactoren en de gevolgen van die nieuwe berekeningen voor de realisatie van het voornemen te beoordelen. Deze berekeningen moeten niet alleen voor de referentiesituatie worden uitgevoerd, maar ook voor de vergunde situatie en de alternatieven voor het voornemen.

---

⁶ Op 8 juni 2015 is een wijziging van de Regeling ammoniak en veehouderij bekendgemaakt. Deze wijziging is inmiddels ook in werking getreden. De regeling bevat in bijlage 1 de ammoniakemissiefactoren voor stalsystemen die nodig zijn om de ammoniakemissie van een veehouderij te berekenen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer, bevoegd gezag en besluit

	Bevoegd gezag	Initiatiefnemer
Bestemmingsplan	Gemeenteraad van de gemeente Horst a/d Maas	College van B&W van de gemeente Horst a/d Maas
Omgevingsvergunning	College van B&W van de gemeente Horst a/d Maas	M.A. Haenen-Bussemaekers

Categorie Besluit m.e.r.: project-m.e.r. en plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D14 en mogelijk vanwege passende beoordeling

Activiteit: Bouwen en gebruiken van stallen voor het houden van zeugen en gespeende biggen

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant van 14 januari 2016.

ter inzage legging MER: 14 januari t/m 25 februari 2016

adviesaanvraag ontvangen: 23 oktober 2015

toetsingsadvies uitgebracht: 13 april 2016

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. S. Bokma

dhr. W. Foppen

dhr. ir. J.J. de Graeff (voorzitter)

dhr. dr. J. Lembrechts (secretaris)

Werkwijze Commissie bij toetsing:

De Commissie gaat na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang voldoende mee te kunnen wegen in het besluit. Ze gaat bij het toetsen uit van de wettelijke inhoudseisen voor een MER uit artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Als informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie dat wat ontbreekt, alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over ontbrekende niet-essentiële informatie worden opgenomen als er duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag aan zijn te verbinden. De Commissie richt zich dus op hoofdzaak die van belang zijn voor het besluit en niet op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op:

<http://www.commissiemer.nl/advisering/watbiedtdecommissie>

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieueffectrapportage Steeghoek 4-6, Sevenum inclusief bijlagen. Agron Advies, Beek en Donk, versie 04, 27 juli 2015
- Regels bestemmingsplan 'Steeghoek 4-6 Sevenum', inclusief bijlagen. ID-nummer NL.IMRO.1507.SNSTEEGHOEK4EO-BPO1, 15 januari 2016
- Toelichting ontwerpbestemmingsplan Steeghoek 4-6 Sevenum, 8 januari 2016
- Verbeelding ontwerpbestemmingsplan Steeghoek 4-6 Sevenum, 18 maart 2015
- Selectiebesluit archeologie. Gemeente Horst a/d Maas, 12 januari 2016
- Ontwerpbeschikking voor bedrijfsaanpassingen uit 2001

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via het bevoegd gezag ontvangen.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 800
3511 ML Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

